

VÄLKOMMEN TILL
KONFERENSEN

Regional utveckling 2018

skapa bilder med hjälp av fakta, statistik och analyser

En viktig pusselbit i det regionala utvecklings- och tillväxtarbetet är att skapa en bild över hur det faktiskt ser ut i regionen. Detta kan göras med hjälp av statistik, fakta och analyser som bryts ned, förklaras och förstås regionalt. Regionerna utvecklas ständigt utifrån händelser i omvärlden och som ett resultat av egna insatser. Regionernas nulägesbilder är viktiga att fånga upp i det regionala utvecklingsarbetet.

För tredje året i rad arrangerar SCB, Tillväxtverket och SKL den 8 maj en konferens om regional utveckling. Syftet är att presentera aktuell relevant fakta och statistik som kan inspirera oss i analysarbetet och intressebevakning. På förmiddagen tar vi oss en närmare titt på urbaniseringens och demografins geografiska avtryck i Sveriges kommuner och regioner. Under eftermiddagen fördjupar vi oss i föredrag om hur värderingar och delaktighet påverkar förutsättningarna för regional utveckling.

Vi avslutar med ett mingel för er som vill fortsätta samtalet kring dagens inspel med kollegor och/eller planera framtida samarbeten.

Välkommen till en spännande dag!

Datum.	8 maj 2018
Plats	Bonnier Conference Center, Torsgatan 21, Stockh
Målgrupp.	Politiker och tjänstemän på kommuner och regioner
Kostnad.	1950 kr (exkl. moms)
Anmälan.	Gör din anmälan via denna länk eller via www.skl.se/kalender . Senast 26 april. Anmälan är bindande men kan överlåtas på annan person.
Information	För frågor kring anmälan: Konstella 08-452 72 86 konferens@konstella.se För frågor om innehållet: Helena Gidlöf, 08-452 72 77, helena.gidlof@skl.se

Moderator för dagen: Ulf Johansson, Sweco

PROGRAM

- 9.00-9.30 *Registrering och kaffe*
- 9.30-9.45 **Välkommen!**
Förmiddagstema: regional utveckling och den demografiska geografin
- 9.45-10.15 **Regional tillväxt**
Wolfgang Pichler, Tillväxtverket
- 10.15-10.30 **State of the Nordic Region 2018**
Kjell Nilsson, Nordregio
- 10.30-11.00 **Från Tyskland till Finland på 150 år**
Linus Garp, SCB
- 11.00-11.30 **Vad har hänt med urbaniseringen mellan 2010-2016**
Stefan Svanström, SCB
- 11.30-12.00 **Samtal om Sveriges demografiska utveckling och regional utveckling**
Wolfgang Pichler Tillväxtverket , Peter Möller Region Dalarna, Kjell Nilsson Nordregio, Annika Wallenskog SKL
- 12.00-13.00 *Lunch*
Eftermiddagstema: fem perspektiv på delaktighet i samhället
- 13.00-13.40 **World Values Survey: Sverige, extremt men samtidigt lagom – hur hänger det ihop?**
Docent Bi Puranen, Institutet för Framtidsstudier, generalsekreterare för World Values Survey
- 13.40-14.10 **Tillit och socialt kapital och effekter på entreprenörskap**
Jan Torége, SKL
- 14.10-14.40 **Att mäta effekter av samhällsentreprenörskap och relationen till BRP+**
Lovisa Högberg, Mittuniversitetet
- 14.40-15.00 **Att skapa livskvalitet och hållbar utveckling i regionerna**
Johanna Giorgi, BRP+projektet, Tillväxtverket
- 15.00-15.30 *Eftermiddagskaffe*
- 15.30-16.00 **Jämställd regional utveckling**
Yvonne von Friedrichs, Mittuniversitetet
- 16.00-16.30 **Regional utvecklingspolitik som politikområde – förutsättningar och begränsningar**
Anders Lidström, Umeå universitet
- 16.30-17.00 **Samtal om delaktighet i samhället och effekter på regional utveckling**
Per Sandgren Arena för Tillväxt, Bi Puranen Institutet för framtidsstudier, Anders Lidström Umeå universitet, Anna Hövenmark SKL, Dag Hultefors Region Halland
- 17.00-18.00 *Samtal och mingel*

Medverkande

Kjell Nilsson

Jag är landskapsarkitekt och Agronomie doktor från SLU. Innan jag blev direktör för Nordregio 2013 arbetade jag 19 år som forskningschef i ett center för skog och landskap under det danska miljöministeriet respektive Köpenhamns universitet, där jag för övrigt fortfarande är adjungerad professor.

Titeln för min presentation är "State of the Nordic Region 2018 – Nordregio och jag kommer att ta tempen på den regionala utvecklingen i Norden.

Linus Garp

Jag arbetar på SCB och enheten för befolkning och ekonomisk välfärd sedan 2009, främst med frågor inom integrations- och migrationsområdet.

Med hjälp av Sveriges unika befolkningsstatistik kan vi beskriva hur invandringen förändrats under mer än 150 år. Vilka länder de utrikes födda kommit från och var de har bosatt sig har varierat över tid.

Stefan Svanström

Jag arbetar som GIS-expert och utredare på SCB med fokus på geografisk analys.

Med stöd av detaljerade befolkningsuppgifter i kombination med geodata kan vi beskriva den senaste förändringen av befolkningen på landsbygden och i tätorter. Det kommer ni att få höra mer om i min presentation.

Peter Möller

Jag arbetar som samhällsanalytiker på Region Dalarna där jag rör mig över flera olika ämnen som är relevanta för regional utveckling, exempelvis befolkningsutveckling, demografi, integration, infrastruktur, utbildning, m.m. Innan jag började arbeta på Region Dalarna för tre år sedan doktorerade jag i kulturgeografi på en avhandling om ungas vuxenblivande i turismbygder. Utöver ett bredare fokus på regional utveckling har ungdoms- och landsbygdsfrågor utgjort en röd tråd i mitt yrkesliv som utredare, doktorand och nu samhällsanalytiker på Region Dalarna.

Annika Wallenskog

Jag arbetar som avdelningschef på avdelningen för ekonomi och styrning på SKL. Sveriges demografiska utmaningar kommer under de närmaste 15 åren att var större än de vi sett sedan välfärden byggdes ut. Enda skälet till att antalet invånare i arbetsför ålder ökar under den närmaste 10-årsperioden är att vi har haft en invandring. Trots detta är det stora delar av landet som kommer att tappa invånare i arbetsför ålder, samtidigt som invånarna över 80 år ökar kraftigt. Detta kommer att ställa krav på ett nytt sätt att arbeta, där de invånare som har förmågan måste utföra en allt större del av välfärdens själva. Hur kan vi ställa om och börja arbeta på ett nytt sätt utifrån dessa förutsättningar?

Docent Bi Puranen

Jag är docent i ekonomisk historia och är sedan 1996 generalsekreterare vid World Values Survey. Mitt huvudsakliga forskningsområde är säkerhet, migration och värderingar i ett jämförande perspektiv. Med utgångspunkt i World Values Survey kommer jag att tala om varför Sverige är extremt samtidigt som vi är lagom.

Jan Torége

Jag arbetar som utredare på Sveriges Kommuner och Landsting och har under många år jobbat med frågor som rör lokal utveckling och företagsklimat. En viktig faktor för kommunernas utveckling glöms ofta bort, nämligen deras sociala kapital. Jag kommer att prata om vad detta är och också visa hur denna resurs fördelar sig bland Sveriges kommuner. Vilken kommun har Sveriges högsta sociala kapital?

Yvonne von Friedrichs

Jag arbetar på Mittuniversitetet som professor i företagsekonomi med speciell inriktning mot entreprenörskap och jag kommer att tala om hur ett ojämnt företagssystem hindrar kvinnor från att verka som innovatörer och företagare och hur det därför även hämmar regional utveckling och förnyelse. Trots färsk rapport om att Sverige ligger i topp på listor över världens mest jämlika länder så ligger Sverige i bottenkiktet bland världens länder när det gäller andelen företag som ägs eller drivs av kvinnor. Det finns uppenbarligen svårigheter att omsätta den nationella politikens vilja att öka det jämställda företagandet till handling i Sveriges regioner och kommuner.

Johanna Giorgi

Jag arbetar med hållbarhetsaspekterna av ekonomisk utveckling med fokus på företagande. Jag är statsvetare i grunden intresserad för dagens samhällsutmaningar, hur de ändrar förutsättningarna för ekonomin och näringslivet i stort och hur de kan lösas med företagandet som verktyg.

Sedan 2014 har svenska regioner tillsammans med Tillväxtverket och Reglab utvecklat BRP+, ett ramverk för att följa hållbar utveckling i svenska regioner och kommuner. Var finns livskvalitet i Sverige? Vad skapar livskvalitet – och går det att göra utan att äventyra kommande generationers möjlighet att göra detsamma? Jag kommer att presentera resultat från den första övergripande analysen som ger svar på några av

dessa frågor.

Anders Lidström

Jag är professor i statsvetenskap vid Umeå universitet. Jag forskar om lokal och regional demokrati och politik, både om svenska förhållanden och genom jämförelser mellan olika länder.

Regional utvecklingspolitik som politikområde – förutsättningar och begränsningar. I min presentation tänker jag diskutera detta politikområde på basis av svenska och internationella erfarenheter och inte minst i jämförelse med de förutsättningar som gäller för välfärdspolitiken. Vad medför detta för särskilda utmaningar och möjligheter för den regionala utvecklingspolitiken?

Dag Hultefors

Jag är regionråd och ordförande för regionstyrelsens tillväxtutskott i Region Halland. Jag ser det som en förmån att på heltid få ägna mig åt hela breda regionala utvecklingsuppdraget, från infrastruktur och kollektivtrafik till besöksnäring och kultur. Att göra Halland till en ännu bättre livsplats!

Det är vår skyldighet att använda potentialen för regional utveckling, för att bidra till bättre personlig och gemensam välfärd, såväl regionalt som nationellt. Det finns ingen "ägare" till regional utveckling, den bygger på flera parter samverkan, samplanering och samhandling. Utan involvering och delaktighet tas inte förutsättningarna för utveckling tillvara.

Per Sandgren

Jag heter Per Sandgren och arbetar som processledare på Arena för Tillväxt, en oberoende plattform som syftar till att främja lokalt och regionalt tillväxtarbete runtom i landet.

Jag kommer delta i ett samtal om delaktighet i samhället och effekter på regional utveckling där en av mina ingångar handlar om medskapande där tillit och tolerans är viktiga faktorer för att lyckas i det regionala utvecklingsarbetet.

Anna Hövenmark

Mitt namn är Anna Hövenmark, lokalpolitiker Jokkmokks kommun - tidigare KSO - nu även regionpolitiker Region Norrbotten. Jag är också ledamot i SKL:s styrelse. Som boende i en av de mest glest befolkade kommunerna, 0,3 personer/km² så brinner jag för regional utveckling. Hur vill vi att Sverige ska se ut? Tycker vi verkligen att urbaniseringen är ett nödvändigt ont? Det är frågor jag skulle vilja ha svar på.

Ulf Johansson

Jag jobbar sedan tio år som konsult på Sweco och har en arkitektexamen från Chalmers. Jag har jobbat med lokal och regional utveckling i snart ett helt yrkesliv – från den lilla kommunen på svensk landsbygd, regionalt, nationellt och på senare år allt mer internationellt. Ju mer man sätter sig in i dessa frågor, ju mer komplexa, sammanvävda och intressanta blir de. Vad bestämmer egentligen hur väl en region lyckas? Hur förvaltar vi bäst platsens kapital? Hur ser de trender, värderingar och underliggande samhällsförändringar ut som påverkar de reella förutsättningarna? Hur blir vi bättre på att tolka det vi ser? Vad är det vi inte ser men borde se?

Vilka insatser tycks ge bäst resultat? Vilka gör mindre skillnad? Hur behöver olika sektorer samspela? Och hur får vi dem att göra det? Denna heldag bjuder på ett veritabelt smörgåsbord av kunskap och erfarenheter kring lokal och regional utveckling! Jag ser verkligen fram emot att få lyssna till och reflektera kring de inspirerande inlägg som vi alla kommer att få ta del av.

Lovisa Högberg

Jag är doktor i fastighetsekonomi från KTH och jobbar som lektor i nationalekonomi på Mittuniversitetet. Min tidigare forskning har handlat om hållbara byggnader och hållbar renovering, och nu forskar jag om värdet av social innovation och samhällsentreprenörskap.

Att mäta produktionsvärde i ekonomiska termer har fördelar men också begränsningar som har lyfts fram allt mer. Företag med affärsidé att skapa ekonomisk vinst och samhällsnytta behöver kunna förmedla detta och länder vill kunna mäta och påverka produktionens ekonomiska effekter såväl som dess större samhällseliga effekter. Presentationen kommer ge en överblick av metoder för att mäta värdet av social innovation och samhällsentreprenörskap, visa hur dessa kan kopplas till BRP+ och lyfta vad som behöver utvecklas för att öka förståelsen och användbarheten för dessa utökade mått.

Wolfgang Pichler

Jag har arbetat i över 20 år med analyser och policyutveckling inom området regional tillväxtpolitik. Sedan 2015 är jag kontaktpunkt i Sverige för det europeiska forskningsprogrammet ESPON med inriktning på den territoriella utvecklingen i EU och jag är även delegat för Sverige i OECD:s regionala kommitté.

Min presentation handlar om en återkommande rapport som försöker sammanfatta och fånga olika förändringar som är viktiga för det regionala tillväxtarbetet. I år görs rapporten för första gången i Tillväxtverkets regi och med tydlig fokus på företagets roll för den regionala utvecklingen i Sverige.